

1 Do jakiego sądu należy się zwrócić: do sądu powszechnego orzekającego w sprawach cywilnych czy do sądu szczególnego (na przykład sądu orzekającego w sprawach z zakresu prawa pracy)?

W Finlandii sprawy cywilne rozpatrują sądy powszechne. Sądy szczególne stanowią na ogół instancje odwoławcze albo rozpatrują sprawy inne niż te wniesione przez osoby fizyczne.

2 W przypadku gdy właściwość mają sądy powszechne orzekające w sprawach cywilnych (tj. sądy, które odpowiadają za rozpoznawanie takich spraw), w jaki sposób mogę się dowiedzieć, do którego z nich należy się zwrócić?**2.1 Czy istnieje rozróżnienie w hierarchii sądów powszechnych orzekających w sprawach cywilnych (na przykład sądy rejonowe są sądami niższej instancji, a sądy okręgowe są sądami wyższej instancji), a jeżeli tak, który z nich jest właściwy w mojej sprawie?**

W Finlandii sądem powszechnym pierwszej instancji w sprawach cywilnych jest sąd rejonowy (*käräjäoikeus*). Sądy apelacyjne (*hovioikeus*) funkcjonują głównie jako sądy odwoławcze.

2.2 Właściwość miejscowa (który sąd jest właściwy do rozpoznania mojej sprawy: sąd w mieście A czy w mieście B?).**2.2.1 Podstawowa zasada ustalania właściwości miejscowej**

Zgodnie z podstawową zasadą powództwo wytacza się przed sąd powszechny pierwszej instancji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego. Dotyczy to także sytuacji, w których pozwany jest osobą prawną. Jedyne niewielka część spraw toczy się przed innymi sądami.

2.2.2 Wyjątki od podstawowej zasady**2.2.2.1 W jakim przypadku mam możliwość wyboru pomiędzy sądem w miejscu zamieszkania pozwanego (sąd wyznaczony przez zastosowanie podstawowej zasady) a innym sądem?**

Taka możliwość istnieje między innymi w przypadkach opisanych poniżej.

Powództwa dotyczące rozwodu, separacji lub ważności małżeństwa, a także podziału majątku w okolicznościach innych niż śmierć małżonka można wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym jedno z małżonków posiada swoje miejsce pobytu lub zamieszkania.

Powództwa dotyczące działalności oddziału, działu, przedstawicielstwa lub innego tego rodzaju miejsca prowadzenia działalności przez osobę prawną lub osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, jeżeli taka osoba prawna lub osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą jest pozwanym, można wnieść również do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajduje się takie miejsce prowadzenia działalności.

Powództwo wytoczone przez konsumenta przeciwko przedsiębiorcy na podstawie przepisów o ochronie konsumentów może również rozpoznać sąd pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym dany konsument posiada miejsce pobytu lub zamieszkania.

Sąd Gospodarczy (*markkinaoikeus*) pełni funkcję sądu pierwszej instancji w zakresie sporów, wniosków i skarg dotyczących praw własności przemysłowej i praw autorskich.

Powództwa dotyczące umów o pracę można wnieść również do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym zazwyczaj jest wykonywana praca regulowana daną umową. W przypadkach, w których praca zazwyczaj nie jest wykonywana w tym samym okręgu sądowym, pozew wniesiony przez pracownika przeciwko pracodawcy może także rozpatrywać sąd pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym pracodawca prowadzi działalność.

Powództwa o odszkodowanie na podstawie innej niż odpowiedzialność umowna można wnieść również do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym miało miejsce działanie lub zaniechanie, z którego wynika roszczenie, lub w którym wystąpiła szkoda. Wyżej wymienione rodzaje powództw można także wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajduje się miejsce pobytu lub zamieszkania powoda, jeżeli podstawą pozwu jest ustawa o ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej w odniesieniu do pojazdów mechanicznych (*liikennevakuutuslaki*), ustawa o szkodach poniesionych przez pacjentów (*potilasvahinkolaki*), ustawa o odpowiedzialności za produkt (*tuotevastuulaki*), ustawa o ubezpieczeniu od szkód w środowisku (*laki ympäristövahinkovakuutusesta*) lub ustawa o odpowiedzialności w odniesieniu do ruchu kolejowego (*raideliikennevastuulaki*).

Powództwa dotyczące nieruchomości można również wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajduje się dana nieruchomość.

Powództwa dotyczące alimentów można również wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajduje się miejsce zamieszkania powoda lub uprawnionego do alimentów.

W sprawach międzynarodowych można stosować przepisy dotyczące właściwości określone w prawie UE lub traktatach międzynarodowych.

2.2.2.2 W jakim przypadku muszę wybrać sąd inny niż ten właściwy dla miejsca zamieszkania pozwanego (sąd wyznaczony przez zastosowanie podstawowej zasady)?

Sądem właściwym nie zawsze będzie sąd w miejscu zamieszkania pozwanego. Przykładowe sytuacje tego rodzaju przedstawiono poniżej.

Powództwa dotyczące ustalenia ojcostwa należy wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajduje się miejsce pobytu lub zamieszkania matki lub dziecka. Powództwa dotyczące zaprzeczenia ojcostwa należy wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajduje się miejsce zamieszkania dziecka.

Powództwa dotyczące ustalenia prawa do opieki nad dzieckiem i kontaktów z dzieckiem należy wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajduje się miejsce zamieszkania dziecka.

Powództwa dotyczące wykonywania prawa do opieki nad dzieckiem i kontaktów z dzieckiem należy wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajduje się miejsce zamieszkania lub czasowego pobytu dziecka lub pozwanego.

Powództwa dotyczące ustanowienia opiekunów lub zakończenia opieki, ograniczenia zdolności do czynności prawnych, a także zniesienia lub zmiany takiego ograniczenia należy wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu, w którym znajduje się miejsce zamieszkania osoby fizycznej, której zdolność do czynności prawnej podlega ograniczeniu.

Powództwa dotyczące potwierdzenia przysposobienia należy wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajduje się miejsce pobytu lub zamieszkania przysposabiającego.

Powództwa dotyczące dziedziczenia i spadków należy wnieść do sądu pierwszej instancji w okręgu sądowym, w którym znajdowało się miejsce pobytu lub zamieszkania spadkodawcy.

2.2.2.3 Czy strony mogą samodzielnie określić jako właściwy sąd, który w innym wypadku nie byłby właściwy?

W sprawach cywilnych (jednak nie w postępowaniu nieprocesowym) zainteresowane strony mogą, z zastrzeżeniem określonych warunków, wybrać sąd inny niż sąd, który zazwyczaj jest sądem właściwym (sąd pierwszej instancji).

Przysługującego konsumentom, pracownikom lub osobom fizycznym ubiegającym się o alimenty lub je otrzymującym prawa do wytoczenia powództwa przed sąd określony w kodeksie postępowania sądowego (oikeudenkäymiskaari) nie można ograniczyć na podstawie umów dotyczących ustalenia własności, z wyjątkiem przypadków, w których umowy takie zawarto po zaistnieniu sporu.

Umowy dotyczące ustalenia własności muszą być sporządzane na piśmie i mogą ograniczać się do określonego sporu lub mogą obejmować wszelkie późniejsze spory wynikające ze szczególnego stosunku prawnego.

3 W przypadku gdy własność mają sądy szczególne, w jaki sposób mogą dowiedzieć się, do którego z nich należy się zwrócić?

Sąd Gospodarczy pełni funkcję sądu pierwszej instancji w zakresie sporów, wniosków i skarg dotyczących praw własności przemysłowej i praw autorskich. W innych przypadkach w Finlandii postępowanie toczy się w ramach systemu sądów szczególnych jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

Powiązane strony

Sądy fińskie

Ostatnia aktualizacja: 31/05/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.